

UCHWAŁA NR XXIX/448/20
RADY MIASTA OŚWIĘCIM

z dnia 25 listopada 2020 r.

w sprawie uchwalenia "Programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie na terenie miasta Oświęcim na lata 2021 - 2026".

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tekst jedn. Dz. U. z 2020 r. poz. 713) oraz art. 6 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (tekst jedn. Dz. U. z 2020 r. poz. 218) - **Rada Miasta Oświęcim postanawia:**

§ 1. Uchwalić *Program przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie na terenie miasta Oświęcim na lata 2021 - 2026*, w brzmieniu stanowiącym załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Prezydentowi Miasta Oświęcim.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady
Piotr Hertig
Piotr Hertig

Załącznik do uchwały Nr XXIX/448/20

Rady Miasta Oświęcim

z dnia 25 listopada 2020 r.

Program przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie na terenie miasta Oświęcim na lata 2021 - 2026

SPIS TREŚCI:

Rozdział 1. Podstawa prawna Programu - s. 3

Rozdział 2. Charakterystyka zjawiska przemocy w rodzinie - s. 3

Rozdział 3. Diagnoza zjawiska przemocy w rodzinie na terenie miasta Oświęcim - s. 4

Rozdział 4. Cele i działania Programu - s. 7

Rozdział 5. Adresaci Programu - s. 9

Rozdział 6. Realizacja Programu - s. 9

Rozdział 7. Czas obowiązywania Programu - s. 9

Rozdział 8. Finansowanie Programu - s. 9

Rozdział 9. Monitoring i ewaluacja Programu - s. 9

Rozdział 1

Podstawa prawna Programu

Podstawę prawną działań ujętych w *Programie przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie na terenie miasta Oświęcim na lata 2021 - 2026* stanowi:

- 1) Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (tekst jedn. Dz. U. z 2020 r. poz. 218),
- 2) Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (tekst jedn. Dz. U. z 2019 r. poz. 1507 ze zm.),
- 3) Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tekst jedn. Dz. U. z 2019 r. poz. 2277 ze zm.).

Ponadto ujęte w niniejszym Programie działania związane z przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie będą wpisywać się w inne dokumenty programowe miasta Oświęcim, a w szczególności w strategię rozwiązywania problemów społecznych.

Program przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie na terenie miasta Oświęcim na lata 2021 - 2026, w ramach którego podejmowane będą działania skierowane zarówno do mieszkańców miasta Oświęcim, jak i poszczególnych osób dotkniętych przemocą, jest jednocześnie realizacją ustawowego obowiązku tworzenia gminnego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Rozdział 2

Charakterystyka zjawiska przemocy w rodzinie

W świetle ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie **przemoc** to jednorazowe lub powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie naruszające prawa lub dobra osobiste osób najbliższych - członków rodziny, w szczególności narażające te osoby na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia, naruszające ich godność, nietykalność cielesną, wolność, w tym także seksualną, powodujące szkody na ich zdrowiu fizycznym lub psychicznym, a także cierpienia i krzywdy moralne u osób dotkniętych przemocą.

Przemoc w rodzinie może występować jako:

- a) **przemoc fizyczna**, która jest instytucjonalnym zachowaniem niosącym ryzyko uszkodzenia ciała, m.in.: polega na kopaniu, szarpaniu, uderzaniu, policzkowaniu, duszeniu, wykręcaniu rąk, popychaniu;
- b) **przemoc psychiczna**, którą cechuje m.in.: groźba, przymus, zastraszanie, poniżanie, wykorzystywanie emocjonalne, upokarzanie, obwinianie;
- c) **przemoc ekonomiczna**, która polega m.in.: na finansowej zależności od partnera;

d) **przemoc seksualna**, która charakteryzuje się wymuszaniem zachowań, które nie są akceptowalne przez ofiarę w celu zaspokojenia potrzeb seksualnych sprawcy;

e) **zaniedbanie/zaniechanie** polegające na ciągłym niezaspokajaniu potrzeb fizycznych i emocjonalnych.

Rozdział 3

Diagnoza zjawiska przemocy w rodzinie na terenie miasta Oświęcim

Zadania w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie reguluje ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie. Zadania te są realizowane przez organy administracji rządowej i jednostki samorządu terytorialnego na zasadach określonych w jej przepisach, a także przepisach ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej oraz ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.

Do zadań własnych gminy należy w szczególności tworzenie gminnego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie, w tym:

- opracowanie i realizacja gminnego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie,
- prowadzenie poradnictwa i interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie w szczególności poprzez działania edukacyjne służące wzmocnieniu opiekuńczych i wychowawczych kompetencji rodziców w rodzinach zagrożonych przemocą w rodzinie,
- zapewnienie osobom dotkniętym przemocą w rodzinie miejsc w ośrodkach wsparcia,
- tworzenie zespołów interdyscyplinarnych.

Diagnoza środowiska lokalnego

Według informacji pozyskanej z ewidencji ludności Urzędu Miasta Oświęcim na dzień 30 czerwca 2020 r. miasto Oświęcim liczyło 36.025 mieszkańców, w tym 19.202 kobiety i 16.823 mężczyzn. Poniższe dane ilustrują występowanie przemocy w rodzinie na terenie miasta Oświęcim:

Z danych Wydziału Kryminalnego Komendy Powiatowej Policji w Oświęcimiu wynika, że w 2018 r. prowadzono 79 postępowań (w tym: 47 postępowań sprawdzających, 32 postępowania przygotowawcze) w związku z zawiadomieniami o podejrzeniu popełnienia przestępstwa z art 207 §1 kk, w 2019 r. 100 postępowań (w tym: 50 postępowań sprawdzających, 50 postępowań przygotowawczych), a w I kwartale 2020 r. 60 postępowań (w tym: 26 postępowań sprawdzających, 34 postępowania przygotowawcze).

Dane I i II Zespołu Kuratorskiej Służby Sądowej Sądu Rejonowego w Oświęcimiu za lata 2018 - 2019 i I połowę 2020 r. przedstawiają się następująco:

Rok	Liczba prowadzonych dozorów nad osobami skazanymi za stosowanie przemocy wobec członka rodziny na terenie miasta Oświęcim
2018 r.	20 dozorów
2019 r.	16 dozorów
I połowa 2020 r.	28 dozorów

Rok	Liczba prowadzonych nadzorów nad sposobem wykonywania władzy rodzicielskiej w rodzinach z terenu miasta Oświęcim, w których występuje zjawisko przemocy w rodzinie i realizowana jest procedura "Niebieskie Karty"
2018 r.	18 nadzorów
2019 r.	25 nadzorów
I połowa 2020 r.	30 nadzorów

Dane Powiatowego Ośrodka Interwencji Kryzysowej w Oświęcimiu

Rok	Liczba zgłoszeń dotyczących przemocy w rodzinie	Liczba udzielonych porad/konsultacji	Liczba udzielonego schronienia w hostelu	Liczba osób, które skorzystały z zajęć korekcyjno-edukacyjnych
2018 r.	117	880	0	11
2019 r.	52	435	0	8
I połowa 2020 r.	10	47	0	0

Analiza dokumentacji Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Oświęcimiu wskazuje, że w 2018 r. pracownicy Ośrodka sporządzili 16 "Niebieskich Kart". Należy jednak podkreślić, że w związku z obowiązującymi przepisami, pomocą (m.in.) w formie pracy socjalnej objętych było znacznie więcej rodzin, w których procedurę "Niebieskie Karty" wdrożyły inne zobowiązane do tego podmioty. W 2018 roku do Przewodniczącej Miejskiego Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie wpłynęło łącznie 40 "Niebieskich kart", w tym:

- * 22 założone przez KPP,
- * 16 założonych przez MOPS,
- * 1 założona przez placówkę służby zdrowia,
- * 1 założona przez MKRPA.

Niniejszą procedurą objęto 40 rodzin (ilość osób w rodzinach - 126). W 40 rodzinach znajdowało się łącznie 36 dzieci (4 rodziny bezdzietne lub z dziećmi usamodzielnionymi). Osób doznających przemocy było 49, natomiast ilość sprawców wskazanych w "Niebieskich Kartach" to 40 osób (w tym 32 mężczyzn i 8 kobiet). Należy zaznaczyć, że w 2018 roku procedurą "Niebieskie Karty" objęto łącznie 86 rodzin (w tym uwzględniono pracę z 46 rodzinami w ramach NK z lat 2015-2017).

W ramach prowadzonej pracy socjalnej w 2018 r. pracownicy socjalni udzielili 612 porad/konsultacji rodzinom, w których występowała przemoc domowa oraz które były zagrożone tym zjawiskiem. Ponadto, w roku 2018 w Punkcie Informacji Wsparcia i Pomocy dla Osób Dotkniętych Przemocą w Rodzinie udzielono 153 porady dla 153 rodzin, w tym:

- * 78 porad prawnych,
- * 75 konsultacji pracownika socjalnego.

W 2019 roku pracownicy Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Oświęcimiu sporządzili 28 "Niebieskich Kart". Należy jednak podkreślić, że w związku z obowiązującymi przepisami, pomocą (m.in.) w formie pracy socjalnej objętych było znacznie więcej rodzin, w których procedurę "Niebieskie Karty" wdrożyły inne zobowiązane do tego podmioty.

W 2019 r. do Przewodniczącej Miejskiego Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie wpłynęło łącznie 65 "Niebieskich Kart", w tym:

- * 31 założonych przez KPP,
- * 28 założonych przez MOPS,
- * 3 założone przez placówki oświatowe,
- * założone przez MKRPA.

W 2019 r. procedurą "Niebieskie Karty", objęto 59 rodzin (ilość osób w rodzinach - 195). W 59 rodzinach znajdowało się łącznie 75 małoletnich dzieci (20 rodzin bezdzietnych lub z dziećmi usamodzielnionymi). Osób wskazanych w procedurze "Niebieskie Karty" wobec, których istniało podejrzenie, że doświadczają przemocy było 87 (w tym 46 kobiet, 33 małoletnich dzieci oraz 8 mężczyzn), natomiast osób, wobec których istniało podejrzenie, że stosują przemoc było 65 (w tym 54 mężczyzn i 11 kobiet). W 6 rodzinach w trakcie realizowanej już procedury, część A "Niebieskie Karty" była wypełniania po raz drugi z konieczności udokumentowania kolejnego zdarzenia z użyciem przemocy, natomiast w 1 rodzinie taka konieczność miała miejsce 2 razy. W przypadku 1 rodziny procedura została wszczęta przeciwstawnie przez dwie różne instytucje i dotyczyła konfliktów pomiędzy małżonkami. Należy zaznaczyć, że w 2019 r. procedurą "Niebieskie Karty" objęto łącznie 88 rodzin (w tym uwzględniono pracę z 29 rodzinami w ramach NK z lat 2015-2018). W ramach prowadzonej pracy socjalnej w 2019 r. pracownicy socjalni realizujący zadania związane z przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie udzielili łącznie 742 porady/konsultacje członkom rodzin, w których występowała przemoc domowa lub zagrożenie tym zjawiskiem.

W roku 2019 w Punkcie Informacji Wsparcia i Pomocy dla Osób Dotkniętych Przemocą w Rodzinie udzielono 168 porad dla 85 rodzin, w tym:

- * 99 porad prawnych,
- * 69 konsultacji pracownika socjalnego.

Dane Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Oświęcimiu

Rok	Liczba prowadzonych postępowań w zakresie leczenia odwykowego przeciwalkoholowego wobec osób objętych procedurą "NK" lub skazanymi za znęcanie się nad członkiem rodziny
2018 r.	13
2019 r.	28
I połowa 2020 r.	14

Rozdział 4

Cele i działania Programu

Celem głównym niniejszego Programu jest rozwój kompleksowego systemu pomocy rodzinie z problemem przemocy lub zagrożonej tym zjawiskiem. W ramach Programu określone są działania skierowane zarówno do społeczności mieszkańców miasta Oświęcim, jak i poszczególnych osób doświadczających przemocy lub nią zagrożonych.

Cele szczegółowe Programu

Cel szczegółowy 1	Działanie	Realizatorzy / Partnerzy	Wskaźniki
Monitorowanie zjawiska przemocy w rodzinie w mieście Oświęcim	* Prowadzenie ewidencji procedury "Niebieskie Karty"	* Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Oświęcimiu - Miejski Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w rodzinie w mieście Oświęcim	* liczba wszczętych procedur "Niebieskie Karty" w roku sprawozdawczym, * liczba ogólnie realizowanych procedur "Niebieskie Karty" w roku sprawozdawczym * liczba zakończonych w roku sprawozdawczym procedur "Niebieskie Karty"
Cel szczegółowy 2	Działanie	Realizatorzy / Partnerzy	Wskaźniki
Edukacja społeczna mieszkańców miasta Oświęcim w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie	* rozpowszechnianie materiałów edukacyjnych dotyczących zjawiska przemocy w rodzinie (np. broszur, plakatów, ulotek)	* Miejski Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w mieście Oświęcim, * Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Oświęcimiu,	* liczba dystrybuowanych materiałów edukacyjnych
	* realizacja programów profilaktycznych w placówkach oświatowych	* Szkoły podstawowe i ponadpodstawowe funkcjonujące na terenie miasta Oświęcim	* liczba programów profilaktycznych * liczba przeprowadzonych warsztatów - zajęć profilaktycznych w zakresie przeciwdziałania przemocy
	* prowadzenie działań środowiskowych w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie	* Miejski Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w mieście Oświęcim,	* liczba działań środowiskowych

	(np. warsztaty kompetencji wychowawczych, kampania społeczna, zajęcia edukacyjne, pikniki)	* Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Oświęcimiu, * Komenda Powiatowa Policji w Oświęcimiu	
Cel szczegółowy 3	Działanie	Realizatorzy / Partnerzy	Wskaźniki
Kompleksowe wsparcie i pomoc osobom dotkniętym przemocą w rodzinie oraz zagrożonym tym zjawiskiem	* dostęp do bezpłatnego i specjalistycznego poradnictwa	* Miejski Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie, * Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Oświęcimiu, * Powiatowy Ośrodek Interwencji Kryzysowej w Oświęcimiu	* liczba udzielonych porad/konsultacji * liczba rodzin, którym udzielono porad/konsultacji * liczba spotkań Grup Wsparcia dla Osób Doświadczających Przemocy Domowej
	* podejmowanie interwencji w rodzinach zagrożonych zjawiskiem przemocy w rodzinie lub dotkniętych tym zjawiskiem	* Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Oświęcimiu * Komenda Powiatowa Policji w Oświęcimiu	* liczba podjętych interwencji w środowisku
	* udzielanie pomocy w zakresie przeciwdziałania uzależnieniu od alkoholu	* Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Oświęcimiu	* liczba osób objętych działaniami MKRPA, w przypadku których prowadzona jest procedura NK
	* kierowanie osób podejrzanych o stosowanie przemocy w rodzinie lub stosujących przemoc do uczestnictwa w programie korekcyjno-edukacyjnym dla sprawców przemocy w rodzinie	* Miejski Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie, * Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Oświęcimiu, * Komenda Powiatowa Policji w Oświęcimiu, * Powiatowy Ośrodek Interwencji Kryzysowej	* liczba osób objętych programem korekcyjno-edukacyjnym dla sprawców przemocy w rodzinie
	* udzielanie bezpiecznego schronienia osobom dotkniętym przemocą w rodzinie	* Powiatowy Ośrodek Interwencji Kryzysowej w Oświęcimiu	* liczba osób, którym udzielono schronienia

Harmonogram działań:

Działania ujęte w poszczególnych celach szczegółowych realizowane będą na bieżąco w okresie obowiązywania Programu.

Rozdział 5

Adresaci Programu

Program skierowany jest do mieszkańców miasta Oświęcim, a w szczególności:

- * rodzin i osób dotkniętych zjawiskiem przemocy w rodzinie lub zagrożonych tym zjawiskiem,
- * ofiar, świadków przemocy oraz osób stosujących przemoc,
- * ogółu społeczności miasta Oświęcim.

Program również jest skierowany do realizatorów i partnerów działających w ramach Systemu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie.

Rozdział 6

Realizacja Programu

Koordynatorem Programu jest Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Oświęcimiu, który jest odpowiedzialny za realizację, monitorowanie i ewaluację Programu. Sprawozdanie z realizacji Programu przedstawiane będzie Radzie Miasta Oświęcim corocznie za rok poprzedni, jako integralna część sprawozdania z działalności Ośrodka.

Rozdział 7

Czas obowiązywania Programu

Program przyjęty jest na okres od stycznia 2021 r. do grudnia 2026 r.

Rozdział 8

Finansowanie Programu

Źródłem finansowania działań w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie, określonych w niniejszym Programie są środki własne gminy miasto Oświęcim przeznaczone na realizację zadań pomocy społecznej oraz w miarę istniejących możliwości, środki zewnętrzne pozyskane z innych źródeł.

Rozdział 9

Monitoring i ewaluacja Programu

Program przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie na terenie miasta Oświęcim na lata 2021 - 2026 monitorowany będzie przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Oświęcimiu. Monitoring ten prowadzony będzie w oparciu o sprawozdawczość roczną z realizacji

działań ujętych w Programie, a przedstawianą przez instytucje działające na rzecz osób/rodzin dotkniętych przemocą domową lub zagrożonych tym zjawiskiem. W sprawozdawczości winien być uwzględniany rodzaj udzielonej pomocy osobom/rodzinom dotkniętym przemocą domową lub zagrożonym tym zjawiskiem oraz określenie działań jakie zostały skierowane do osób doświadczających przemocy i stosujących przemoc, a także działań profilaktycznych. Efekty realizacji niniejszego Programu przedstawiane będą w ramach corocznego sprawozdania z działalności Ośrodka.

Wskaźnikami ewaluacji będą:

- * liczba wszczętych, prowadzonych i zakończonych procedur „Niebieskie Karty”,
- * liczba ofiar przemocy,
- * liczba sprawców przemocy,
- * liczba interwencji domowych, w tym także z powodu przemocy w rodzinie,
- * liczba osób stosujących przemoc i podejrzanych o stosowanie przemocy objętych działaniami MKRPA (liczba wniosków o zastosowanie leczenia odwykowego przeciwalkoholowego),
- * liczba udzielonych porad i konsultacji.

Opracowanie Programu:

Niniejszy Program opracował Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Oświęcimiu w oparciu o diagnozę społeczną i dane otrzymane od podmiotów, instytucji zaangażowanych w proces przeciwdziałania przemocy w rodzinie i ochronę ofiar przemocy w rodzinie, które uczestniczą w Miejskim Zespole Interdyscyplinarnym ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie.

Przewodniczący Rady
Piotr Hertig
Piotr Hertig

Wyniki głosowania

Głosowano w sprawie: uchwalenia „Programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie na terenie miasta Oświęcim na lata 2021-2026 – druk nr 501/20,

Za: 20, przeciw: 0, wstrzym.: 0, BRAK GŁOSU: 0, NIEOBECNI: 1

Wyniki imienne:

Za (20)

Jan Adamaszek, Marta Babiuch, Stanisław Biernat, Michał Chrzan, Krystyna Dąbrowska, Bożena Godawa, Ireneusz Góralczyk, Piotr Hertig, Tadeusz Hoła, Michał Homa, Andrzej Jakubowski, Agnieszka Komendera, Elżbieta Kos, Krzysztof Kuczek, Waldemar Łoziński, Mariola Madej, Zygmunt Osoba, Maria Pędrak, Jacek Stoch, Paweł Warchoł

NIEOBECNI (1)

Jakub Przewoźnik

Głosowanie zakończono w dniu: 25 listopada 2020, o godz. 15:06